

Указна Н. С., магістр,
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна.

Науковий керівник – **Вейландє Л. В.-В.**, канд. пед. наук, доц.,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,
Україна

СТУДЕНТ ЯК СУБ'ЄКТ МІЖОСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО

Становлення особистості нерозривно пов'язане із суспільством, в якому вона живе, з тією системою відносин, в які особистість втягується. Отже, соціум

впливає на особистість значною мірою визначає те, якою вона стане в майбутньому. У студентському середовищі складається певна система міжособистісних відносин між студентами і викладачами, а також між самими студентами. З усіх спектрів потреб потреба в міжособистісній взаємодії є однією з найголовніших. У спілкуванні людина пізнає не тільки оточуючих, але і себе, а так само налагоджує соціальні зв'язки [1, с. 54].

Міжособистісна взаємодія – це суб'єктивно пережиті взаємозв'язки між людьми, які об'єктивно проявляються в характері і способах взаємних впливів, що здійснюються людьми один на одного в процесі спільної діяльності і спілкування. Визначальним у взаємодії є відносини. Сформовані міжособистісні відносини визначають рівень міжособистісного спілкування та спільної діяльності. Успішність діяльності особистості визначається рівнем розвитку особистості, рівнем розвитку її спілкування і відносин. У процесі навчальної діяльності студент виступає її суб'єктом, тобто є носієм предметно-практичної активності і пізнання. Величезний вплив на нього мабуть викладачі, саме від їхньої взаємодії залежить, яким студент вийде зі стін університету і який скарб знань буде у нього в голові. У навчальному процесі має бути присутня конкуренція, адже вона допомагає виявляти особистості всі свої чинники та здібності [2, с. 256].

Система вищої освіти з навчання фахівців повинна володіти широким набором засобів, що забезпечують розвиток умінь. Одним із найбільш важливих моментів в цьому є та взаємодія, яка складається між викладачем і студентом: вступаючи у суб'єктні відносини і будучи їх активним учасником, студент починає сприймати реалізовані способи спілкування як норму, як свій індивідуальний вибір. Особистість перебуває в колективі, формується і розвивається. Студентський колектив представляє собою певний ступінь у розвитку особистості, який формує окремі якісні характеристики особистості, здатність функціонувати в колективі, вирішувати завдання, виходити з конфліктних ситуацій, тобто бути повноцінним суб'єктом соціального життя суспільства.

Взаємодія викладача і студента містить спільну діяльність на основі загальних цілей. Важливо пам'ятати, що процес взаємодії викладача та студентів протікає у зіткненні цілей, інтересів, життєвих позицій, мотивів, особистого індивідуального досвіду. Під час взаємодії викладача та студентів необхідно більше орієнтуватися на підвищення активності студентів, встановлення з ними зворотного зв'язку. Міжособистісні відносини розвиваються в динаміці: вони зароджуються, закріплюються, досягають певної зрілості, після чого можуть поступово слабшати.

Також одним із найважливіших процесів є міжособистісні відносини між студентами. Спілкування між студентами – це обмін духовними цінностями.

Спілкування є не тільки окремою сферою діяльності студента, а й найважливішою умовою його особистісного становлення. Студентська група характеризується спільністю її членів, яка робить її відносно автономним утворенням. У студентській групі визначальними є взаємини і взаємодія між учасниками, емоційний контакт, податливість або опір груповому тиску, цілі і цінності спільної діяльності. Це допомагає їм розвивати свої комунікативні навички. Під час міжособистісного спілкування студент може підвищити рівень свого розвитку [3, с. 456].

Міжособистісна взаємодія також має прямий вплив на успішність навчання студентів. У процесі навчальної діяльності великий вплив на студентів надає саме викладач, адже від нього залежить, як студент сприйматиме подану інформацію і яким вийде зі стін університету. Але не варто заперечувати того факту, що і сам студент має великий вплив на процес навчання. Від нього залежить, який підхід до навчання групи загалом і кожного студента окремо обере викладач. Під час взаємодії викладача зі студентами викладач повинен брати до уваги низку факторів: необхідно враховувати дидактичні аспекти, що передбачає формування умов для успішного навчання студентів, застосування інтерактивних методів навчання. У процесі навчання у вузі студент вибирає собі професію і намагається оволодіти нею. Він намагається відчувати себе в різних сферах, самостійно планує своє подальше життя [4, с. 15].

Від характеру міжособистісної взаємодії насамперед залежить рівень успішності студентів, потім самопочуття і психічний стан групи загалом, а також ступінь реалізації і самореалізації студента.

Список використаних джерел

1. Бодалев А. А. Восприятие и понимание человека человеком. Москва, 1982. 199 с.
2. Кан-Калик В. А. Основы профессионально-педагогического общения. Грозный, 2005. 531 с.
3. Мороз В. А. Межличностные отношения студентов, влияющие на процесс становления личности. *Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований*. ИФ РИНЦ. 2016. № 11-4. С. 735–739.
4. Феррапонтова О. И. Влияние внутригрупповых отношений на развитие личности студента как будущего профессионала. *Педагогика*. 2002. № 1. С. 24–32.